

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Typ diplomové práce: magisterská

Typ posudku: posudek oponenta práce

Autorka práce: Jana Mitrová

Název práce: Odborné praxe vysokoškolských studentů společenskovedných oborů vo verejnom a neziskovom sektore

Autor posudku: Arnošt Veselý

Studentka si pro svoji diplomovou práci zvolila velmi zajímavé a důležité téma, avšak zatím značně opomíjené a neprobádané. Proto oceňuji již samotný nápad zabývat se daným tématem. Práce je dobře a srozumitelně strukturována; obsahuje teoretickou, empirickou i aplikační (doporučující) část. Specifickým přínosem je vlastní empirický výzkum autorky, který ji umožnil položit si i takové otázky, které by jen na základě studia literatury nešlo zodpovědět. Práce je značně rozsáhlá a je patrné, že studentka na ní pracovala systematicky a odpovědně. Po formální stránce je práce na dobré úrovni, i když se občas vyskytnou překlepy.

K práci mám v zásadě pouze dvě zásadnější výhrady. První se týká stanovených výzkumných otázek a hypotéz. Zde autorka směšuje dva typy otázek: otázky výzkumné (např. „Jsou praxe na vysokých školách formalizované?“) a normativní otázky („Mají být praxe povinné?“). Zatímco na první typ otázek je možné odpovědět výhradně na základě výzkumu, druhý typ otázek je spojený s přijetím určitých hodnotových východisek o tom, co je správné a žádoucí. Ne všichni například přijímají stanovisko a předpoklad autorky, že vysoké školy by měly (mimo jiné) připravovat na trh práce (viz například práce K. Liessmanna *Teorie nevzdělanosti*). Z jiných perspektiv se mohou praxe jevit například jako odvedení od skutečného studia. Autorka obešla tento problém tak, že přijala určitý pohled na problém, nejčastěji pak perspektivu studentů. Například na straně 111 tvrdí, že hypotéza H5 (optimální rozsah praxe je 150 hodin) byla *potvrzená*. Ve skutečnosti tomu je tak, že se to domnívají *studenti*. Správně položené hypotéza by tedy byla: „Většina studentů se domnívá, že optimální rozsah praxe je 150 hodin“. Z takto formulované hypotézy by též automaticky vyplývalo, že také učitelé, odborníci atd. mohou mít jiný názor. Přijetí určitých hodnotových východisek a normativní perspektivy je ve veřejné politice legitimní (a často nevyhnutelné), je ovšem potřeba „mít ho pod kontrolou“, což se autorce ne vždy úplně dařilo.

Druhá výtka souvisí s první a týká se „teoretických východisek“. Do nich studentka zahrnuje i „zajištění kvality praxí“, kde formuluje řadu normativních, nikoli teoretických tvrzení, která jsou často uvozena slovy „mělo by se ...“, „je třeba ...“. Normativní východiska a názory je přitom třeba oddělovat od *teorií*. Naopak mi v teoretické části schází diskuse toho, jaké teorie mohou *vysvětlit* to, že na některých vysokých školách praxe existuje, zatímco na jiných nikoli a jaké faktory vedou k pestrosti způsobů a rozsahu praxe realizovaných na různých vysokých školách. Zde se nabízejí různá vysvětlení: malé přesvědčení o tom, že jsou praxe důležité; finanční náročnost spolupráce; vytížení pedagogů atd. Takový rozbor by studentce velmi pomohl při diskusi výsledků vlastního šetření, které jsou takto uváděny v poloze pouhé deskripce.

Nicméně na závěr je třeba znovu ocenit výběr i zpracování tématu. Práce má zřejmou přidanou hodnotu i dostatečnou kvalitu.

Z výše uvedených důvodů doporučuji práci přijmout k obhajobě a hodnotit ji známkou „výborně“.

Doporučuji též, aby studentka vybrané pasáže po zkrácení publikovala v některém odborném časopise (např. Aula nebo Orbis Scholae).

Otázka k obhajobě: Jaké jsou podle Vás základní příčiny toho, že na některých vysokých školách se praxe poměrně úspěšně realizují, zatímco na jiných nikoli?

Datum: 5. 6. 2010

Podpis:

Arnošt Vondřej